

NOKUTs tilsynsrapporter

Mastergradsstudium i norsk i skolen

Høgskolen i Østfold

Februar 2016

NOKUT

NOKUT kontrollerer og bidrar til kvalitetsutvikling ved lærestedene. Dette gjør vi blant annet gjennom å akkreditere nye utdanningstilbud. Institusjonene som gir høyere utdanning har ulike fullmakter til å opprette nye studier. Dersom en institusjon ønsker å opprette et utdanningstilbud utenfor fullmaktsområdet sitt, må den søke NOKUT om dette.

Institusjon:	Høgskolen i Østfold
Studietilbudets navn:	Mastergradsstudium i norsk i skolen
Grad/Studiepoeng	Master/120
Studieform	Stedbasert
Sakkyndige:	Lektor Pia Quist, Nordisk Forskningsinstitut, Københavns universitet Professor Hilde Sollid, Universitetet i Tromsø - Norges arktiske universitet
Dato for vedtak:	11.02.2016
NOKUTs saksnummer	16/114 (15/518)

Forord

NOKUTs tilsyn med norsk høyere utdanning omfatter evaluering av institusjonenes interne system for kvalitetssikring av studier, akkreditering av nye, og tilsyn med etablerte studier. Universiteter og høyskoler har ulike fullmakter til å opprette studietilbud. Dersom en institusjon ønsker å opprette et studietilbud utenfor sitt fullmaktsområde, må den søke NOKUT om dette.

Herved fremlegges rapport om akkreditering av mastergradsstudium i norsk i skolen ved Høgskolen i Østfold. Vurderingen som er nedfelt i tilsynsrapporten, er igangsatt på bakgrunn av søknad fra institusjonen. Denne rapporten viser den omfattende vurderingen som er gjort for å sikre utdanningskvaliteten i det planlagte studiet.

Mastergradsstudium i norsk i skolen ved Høgskolen i Østfold tilfredsstiller NOKUTs krav til utdanningskvalitet og er akkreditert i vedtak av 11. februar 2016.

Vedtaket er ikke tidsbegrenset. NOKUT vil imidlertid følge opp studietilbudet gjennom et oppfølgende tilsyn etter 3 år.

Øystein Lund
tilsynsdirektør

Alle NOKUTs vurderinger er offentlige og denne samt tilsvarende tilsynsrapporter vil være elektronisk tilgjengelige på våre nettsider www.nokut.no.

Innhold

1	Informasjon om søkerinstitusjonen.....	1
2	Saksgangen	1
3	Faglig vurdering.....	2
3.1	Oppsummering	2
3.2	Grunnleggende forutsetninger for akkreditering (§ 7-1)	3
3.3	Plan for studiet (§ 7-2).....	7
3.4	Fagmiljø tilknyttet studiet (§ 7-3).....	16
3.5	Samlet konklusjon	19
4	Institusjonens kommentar.....	21
5	Tilleggsvurdering	24
5.1	Samlet konklusjon	26
6	Vedtak	26
7	Dokumentasjon	26
8	Presentasjon av den sakkyndige komiteen	27

1 Informasjon om søkerinstitusjonen

Høgskolen i Østfold ble etablert i 1994, og besto av fem tidligere høyskoler. Høgskolen har fem avdelinger og et akademi. Ved studiested Halden finnes: Avdeling for lærerutdanning, Avdeling for informasjonsteknologi og Avdeling for økonomi, språk og samfunnsfag. Ved studiested Fredrikstad finnes: Avdeling for helsefag og Avdeling for ingeniørfag. Akademi for scenekunst er også ved studiested Fredrikstad.

Høgskolen har ca. 7000 studenter og over 550 ansatte.

Som akkreditert høgskole har Høgskolen i Østfold selvakkrediteringsfullmakt for studier på bachelorgradsnivå, men ikke for master- og doktorgradsstudier. Høgskolens interne system for kvalitetssikring ble godkjent i 2012. Siden opprettelsen av NOKUT har høgskolen fått følgende studier akkreditert:

- Masterstudium i barnehagepedagogikk og småbarnsvitenskap (0–3 år) (2013)
- Masterstudium i spesialpedagogikk (2013)
- Masterstudium i scenografi (2013)
- Mastergradsstudium (erfaringsbasert) i psykososialt arbeid – helse og sosialfaglig yrkespraksis, 120 studiepoeng, 2011.
- Mastergradsstudium i mangfold og inkludering i pedagogisk virksomhet, 120 studiepoeng, 2011.
- Mastergradsstudium i tverrfaglig samarbeid i helse- og sosialsektoren (deltids- og heltidstudium), 120 studiepoeng, 2008.
- Mastergradsstudium i fremmedspråk i skolen (fellesgrad med Växjö universitet, Göteborgs universitet), 120 studiepoeng, 2008.
- Mastergradsstudium i organisasjon og ledelse, 120 studiepoeng, 2003.

Høgskolen i Østfold søkte til fristen 1. september 2015 om akkreditering av mastergradsstudium i norsk i skolen.

2 Saksgangen

NOKUT gjør en innledende vurdering for å avklare om grunnleggende forutsetninger for akkreditering er tilfredsstillende imøtekommet slik disse gjengis i NOKUTs studietilsynsforskrift. For søknader som går videre, slik som den aktuelle søknaden denne rapporten dreier seg om, oppnevner NOKUT sakkyndige til faglig vurdering av søknaden. De må erklære seg habile og utfører oppdraget i samsvar med mandat for sakkyndig vurdering vedtatt av NOKUTs styre, og krav til utdanningskvalitet slik disse er fastsatt i studietilsynsforskriften.

I sin faglige vurdering, skal de sakkyndige konkludere med et tydelig ja eller nei på om utdanningskvaliteten samsvarer med kravene i studietilsynsforskriften. De sakkyndige blir også bedt om å gi råd om videre utvikling av studiet. Alle kriteriene må være tilfredsstillende imøtekommet for at NOKUT skal vedta akkreditering.

Dersom ett eller flere av kriteriene underkjennes av de sakkyndige, sendes den faglige vurderingen til søkerinstitusjonen som får tre uker til å kommentere denne. NOKUT avgjør deretter om institusjonens kommentarer skal sendes de sakkyndige for tilleggsvurdering. De sakkyndige får i slike tilfeller, to uker på å avgi tilleggsvurdering. NOKUTs direktør fattet deretter vedtak.

3 Faglig vurdering

Der det forekommer «vi» i dette kapitlet, er det et uttrykk for de sakkyndige. Nummereringen på hver overskrift henviser til tilsvarende bestemmelse i NOKUTs studietilsynsforskrift.

3.1 Oppsummering

Det omsøkte Masterstudium norsk i skolen er som navnet viser, rettet spesifikt inn mot skolens norskfag. Programmet har en relevant faglig profil for skolen gjennom den tematiske kombinasjonen literacy, flerspråklighet og språklig variasjon. Søknaden bygger på et solid fagmiljø, og planene er i hovedsak klart beskrevet. Programmet har noen innovative elementer, og kanskje særlig interessant er det hvordan man planlegger å knytte studentene til fagmiljøets egne forskningsprosjekter. Det er en flott ambisjon å utdanne kandidater som kan fungere som «ressurspersonar» innen for norskfaget, ikke minst i tilknytning til den mangfoldige skole: «Studiet er designa for å imøtekomme eit språkleg mangfald i klasserommet og utdanne kandidatar som kan vere ressurspersonar i utvikling av norsk skole og i norskfaget, som også er i stadig endring.» (side 5)

Man ønsker særlig å utvikle kompetanser innen literacy, flerspråklighet og språklig variasjon. Disse tre overordnede temaer skal konkret bygges gjennom fem forskjellige emner, samt en masteroppgave: NOR401 Tale og skrift i skolen (15 stp.), NOR 402 Vitenskapsteori og forskningsmetode (15 stp.), NOR 403 Språk og samfunn (15 stp.), NOR 404 Flerspråklegheit (15 stp.), NOR405 Tekst og tekstkultur (15 stp.) samt NOR406/407 Masteroppgåve (45 stp.).

Det er imidlertid noen forhold som forekommer oss uklare i søknadsteksten og som vi derfor etterlyser en grundigere avklaring av.

1. Det savnes en definisjon og avgrensning av begrepet «norsk i skolen». Utover at det naturligvis er tittelen på masterprogrammet, fremstår det utydelig om det menes norsk som skolefag og/eller norsk som vilkår/fenomen i skolen generelt. Vi etterlyser en skarpere presisering av hvilke deler av skolefaget norsk som «Masterstudium i norsk i skolen» beskjeftiger seg med. Det er for eksempel tatt med en del litteraturteori i NOR405 Tekst og tekstkultur, men ikke kommunikasjonsteori, medie-, film- og billedanalyse. Hvorfor litteratur- og ikke medie- eller kommunikasjonsteori, som ellers også er en del av skolefaget norsk? En avgrensning og presisering av «norsk i skolen» ser vi som en forutsetning for at spesielt emnene NOR401 Tale og skrift i skolen og NOR405 Tekst og tekstkultur kan fokuseres innholdsmessig med tanke på studiets overordnede siktemål.
2. Det savnes en klarere og mer konsekvent fremstilling av vektingen av sosiale og samfunnsmessige perspektiver på literacy, flerspråklighet og språklig variasjon på den ene

side og kognitive individbaserte perspektiver på den annen. For eksempel legges det opp til samfunnsmessige perspektiver på flerspråklighet, men vekten i emnet NOR404 Flerspråklighet er i høy grad på kognitive og språkinterne aspekter av flerspråklighet (språktilegnelse, learner language, kontrastiv lingvistikk). I NOR403 Språk og samfunn derimot ligger vekten på variasjon i norsk språk og det norske språksamfunn. Likeledes finner vi det uklart hvordan de to perspektiver vektet og kombineres i NOR401 Tale og skrift i skolen. Da begge perspektiver synes å inngå i de forskjellige emner bør det fremstå tydeligere hvordan de vektet i forhold til hverandre samt hvordan det sikres at de i utdannelsen knyttes sammen.

3. Det er uklart i hvor høy grad utdannelsen tenkes å være en profesjonsutdanning. Det legges opp til en mastergrad med et teoretisk siktemål, men samtidig er en god del av undervisningen rettet direkte mot anvendt mestring i undervisning i norsk i grunnskolen. I sammenheng med denne uklarheten fremstår det som utydelig om læringsmålene både innbefatter konkrete didaktiske ferdigheter i å undervise i for eksempel lesing og skrivning, eller om målene snarere er å oppnå kompetanser i å forholde seg kritisk, analytisk og reflektert til literacy, flerspråklighet og språklig variasjon.
4. Det er uklart hvilke synergier man ser for seg mellom dette programmet og de nye femårige lærerutdanningene for 1.-7. og 5.-10.
5. Det ikke helt klart hvilket skolenivå programmet retter seg inn mot, og det er for eksempel få vurderinger av forholdet mellom dette masterprogrammet og lektorprogrammet for 8.-13. trinn. Det kan se ut til at man først og fremst forholder seg til grunnskolen, men det er ikke eksplisitt uttrykt. Det er et stort spenn mellom barne- og ungdomstrinn, og i denne forbindelse bør studentene gis muligheter til å velge deler av pensum slik at studiet får en tydelig profil.

Det er likevel vår oppfattelse at temaene literacy, flerspråklighet og språklig variasjon i kombinasjon kan bidra til en nyskapende, interessant, spesialisert og faglig ytterst relevant utdanning, men før det kan gis akkreditering, er det nødvendig med en avklaring av de ovenstående forhold. Under punkt 4 er dette formulert som fire punkter som Høgskolen i Østfold må forbedre.

3.2 Grunnleggende forutsetninger for akkreditering (§ 7-1)

3.2.1 Krav vurdert av NOKUTs administrasjon og sakkyndige

§ 7-1 (1) Følgende krav i lov om universiteter og høyskoler skal vurderes for akkreditering:

- a) Reglement og styringsordning
- b) Klagenemnd
- c) Læringsmiljøutvalg
- d) Utdanningsplan
- e) Vitnemål og Diploma Supplement
- f) Kvalitetssikringssystem.

Vurdering

Kravene er vurdert av NOKUT i den innledende vurderingen. NOKUT godkjente Høgskolen i Østfold sitt system for kvalitetssikring 12. juni 2012. Høgskolen i Østfold har akkrediterte mastergradsstudier

fra før av, og det er kun vitnemål og Diploma Supplement som blir vurdert her. Vitnemål og vitnemålstillegg følger mal¹ utarbeidet av Universitets- og høyskolerådet.

Komiteen har vurdert at vitnemålstillegget (Diploma Supplement) for så vidt er dekkende beskrevet. Men i sammenheng med komiteens overordnede bemerkninger vedrørende uklarheter om «norsk som skolefag», og vektingen mellom individuelle/kognitive og sosiale/samfunnsmessige perspektiver, bør formuleringene i diplomene mer presist avspeile utdannelsens avgrensning av «norsk som skolefag» og vekting av kognitive versus sosiale perspektiver.

Konklusjon

Ja, høyskolens redegjørelse er tilfredsstillende.

Høyskolen bør:

- gå gjennom og omformulere diplomtekster på både norsk og engelsk slik de mer presist avspeiler utdannelsens avgrensning av «norsk som skolefag» og vekting av kognitive versus sosiale perspektiver.

3.2.2 Krav i aktuelle forskrifter og rammeplaner

§ 7-1 (2) Krav i aktuelle forskrifter og rammeplaner fra Kunnskapsdepartementet skal være oppfylt.

Aktuelle forskrifter:

- Mastergradsforskriften (2.syklus)

Aktuelle rammeplaner: ikke direkte relevant

Aktuelle EU-direktiver: ikke relevant

Vurdering

Hva angår studenters mulighet for å ta det første året av masterprogrammet norsk i skolen som fjerde år av GLU, vil vi understreke at det er viktig at Høgskolen i Østfold sikrer denne muligheten på en slik måte at rammeplanens krav blir ivaretatt både med hensyn til praksis og innhold slik at studentene sikres «sertifiseringen» som grunnskolelærere. Dette bør fremkomme tydelig i de aktuelle studentenes utdanningsplan.

Når det gjelder vurdering av opptakskrav, er komiteen enig at det bør være et krav for opptak til studiet at søkerne har opptjent studiepoeng (minimum 80 på et BA-studium eller minimum 60 på en lærerutdannelse) innen norsk språk og litteratur, norskdidaktikk eller nordistikk. Man kunne også spørre om ikke også studiepoeng (for eksempel fra en BA) innen sosiolingvistikk, flerspråklighet eller norsk som andrespråk skulle være meritterende. Det er først og fremst de nevnte studiepoengene som er aktuelle, men det er mulig å ta BA innen norsk som andrespråk eller flerspråklighet ved andre norske institusjoner. Dette er absolutt aktuelt for dette studiet.

¹ http://www.uhr.no/documents/Kort_versjon_mal_for_vitnemaal_og_vitnemaalstillegg.pdf

Når det gjelder vurdering av oppgaveomfang, vil komiteen kort bemerke at for NOR401 Tale og skrift i skolen og NOR405 Tekst og tekstkultur vurderes det å være for høye og urealistiske læringsmål. Dette kommer vi tilbake til under 3.3.3.

Det legges i studiet opp til selvstendig arbeid med masteroppgaver på et omfang av 45 studiepoeng. Dette er vel en fjerdedel av studietiden. Argumentet for dette omfanget er «at studentane skal få ei fordjuping innanfor eit avgrensa område, samtidig som det blir lagt til rette for at dei kan skrive oppgaver som inneber datainnsamling i skolen eller andre relevante praksisarenaer.» (side 11). En fulltidsstudent begynner på masteroppgaven det tredje semester. Oppstarten er lagt parallelt med NOR405 Tekst og tekstkultur, og det fjerde semesteret arbeider studentene full tid med masteroppgaven. For deltidsstudenter er de siste tre semestrene viet masteroppgaven uten parallell undervisning i noen av de andre emnene. I komiteen er vi bekymret over den lange perioden særlig deltidsstudentene skal arbeide selvstendig med masteroppgaven. For deltidsstudentene vil det være halvannet år uten undervisning (og potensielt med lite sosialt studieliv og med jobb ved siden av studiene) alene til å skrive masteroppgaven. Med en så lang periode vil det være risiko for at studentene mister momentum og energi i utdannelsen til å fullføre. Det er i denne sammenheng positivt at det legges opp til 15 timer veiledning samt fire skriveseminar, og dette vil trolig støtte fulltidsstudentenes skriveprosesser på en god måte, men særlig for deltidsstudentene er det en bekymring for om dette er nok til å opprettholde aktiv involvering og engasjement i perioden med å skrive masteroppgaven. Se også vurdering av 3.3.4.

Konklusjon

Ja, kravet er tilfredsstillende imøtekommet.

Høgskolen bør:

- presisere tydelig i de aktuelle studentenes utdanningsplan at det første året av masterprogrammet kan tas som fjerde år av GLU.
- vurdere om det kan være andre BAer og studiepoeng som kan være aktuelle opptaksgrunnlag, for eksempel studier i flerspråklighet, sosiolingvistik og norsk som andrespråk.
- vurdere om det er tilstrekkelig oppfølging av deltidsstudentenes forsknings- og skriveprosess i emnet NOR406/407 Masteroppgåve.

3.2.3 Rekruttering av studenter

§ 7-1 (3) Rekruttering av studenter til studiet skal være stor nok til at institusjonen kan etablere og opprettholde et tilfredsstillende læringsmiljø og et stabilt studium.

Vurdering

På et overordnet nivå er spørsmål om rekruttering berørt i søknaden, og det vises til nasjonale føringer om nasjonale grunnskolelærerutdanninger på masternivå, behov for norsklærere med masterkompetanse lokalt og nasjonalt, og Høgskolen i Østfolds strategi om å ha en studieportefølje som er relevant for arbeidslivet i regionen. Når det gjelder nasjonale føringer om femårig master for grunnskolelærere, skal disse planene implementeres fra 2017. Overgangen fra dagens GLU 1-7 og GLU 5-10 etter det tredje studieåret til master i norsk i skolen vil bare være aktuell i en kort periode.

Det er derfor et spørsmål om det er grunnlag for et masterstudium med 10 heltids- og 20 deltidsstudenter gitt den nye situasjonen i lærerutdanningsfeltet fra 2017.

I søknaden står det at det vil være mulig å skape synergier mellom det omsøkte masterprogrammet og de femårige grunnskolelærerutdanningene (side 4), men dette er det ikke nærmere gjort rede for. Et særlig relevant spørsmål er om fagmiljøet ser for seg at de som velger norsk som masterfag på grunnutdanningen, skal gå sammen med studentene på masterprogrammet norsk i skolen.

Konklusjon

Ja, høyskolens redegjørelse er tilfredsstillende.

Høyskolen bør:

- vurdere om masterprogrammet norsk i skolen skal tilbys både som fulltids- og deltidsstudium fra høsten 2017.
- lage tydelige planer for hvordan man skal hente ut synergier mellom det omsøkte programmet om norsk i skolen og de nye integrerte femårige masterprogrammene for grunnskolen.

3.2.4 Praksisavtaler

§ 7-1 (4) For studier med praksis skal det foreligge tilfredsstillende avtaler som regulerer vesentlige forhold av betydning for studentene.

Vurdering

Studiet har ikke praksis, og det er derfor ikke skrevet praksisavtaler. Likevel har man valgt å skrive rammeavtaler om feltarbeid med to skoler (Os skole, Halden og Cicignon skole, Fredrikstad) som bekrefter at de vil ta imot studenter som skal samle inn data. Dette er veldig bra, og det styrker mulighetene for å få til kortere feltarbeid i en relevant empirisk kontekst innen rammene av de to aktuelle emnene NOR403 Språk og samfunn og NOR404 Fleirspråklegheit. I hvert av disse emnene legges det opp til at studentene skal bruke autentiske språkdata som empirisk grunnlag for arbeidskrav, og disse dataene kan samles inn gjennom feltarbeid i skolen. Rammeavtalene beskriver hva avtalen gjelder, formål med og innhold i feltarbeidet i tillegg til omfang, ansvar, økonomi og varighet på avtalen. Dette skaper forutsigbarhet og rammer for studiet og ikke minst for studentenes arbeid.

Samtidig er det to spørsmål som ikke er berørt søknaden. Det første spørsmålet er av praktisk karakter, og gjelder kapasitet og koordinering. Det ikke er presisert at studentene *skal* gjennomføre feltarbeid på disse to skolene, men det er heller ikke problematisert om skolene er praksisskoler for andre utdanninger (for eksempel grunnskolelærerutdanninger) og om de samtidig har mulighet til å være arena for opptil 10 studenter som skal gjennomføre feltarbeid innen samme tidsperiode i løpet av høst- og vårsemesteret. Spørsmålet er hvordan dette eventuelt skal koordineres, og hvilken studentgruppe som eventuelt skal prioriteres ved kapasitetsutfordringer.

Det andre spørsmålet har mer grunnleggende metodologiske og forskningsetiske implikasjoner, og det gjelder hva skolene får igjen for å stille sine ressurser tilgjengelig for Høgskolen i Østfold. Slik rammeavtalene står nå, forplikter de ikke studentene/Høgskolen i Østfold til å rapportere tilbake til

skolene om feltarbeidet og eventuelt funnene studentene gjør. Dette er problematisk, og skolene blir en arena for å hente ut data, uten at studenter/ansatte forplikter seg til å bidra tilbake inn i skolen.

Konklusjon

Ja, høyskolens redegjørelse er tilfredsstillende.

Høyskolen bør:

- tydeliggjøre at også praksisskole er sikret slik at det fjerde året i GLU kan innpasses i masterprogrammet norsk i skolen.
- ta initiativ til å omformulere rammeavtalene for feltarbeid for å avklare spørsmål knytta til kapasitet og koordinering.
- forplikte studentene/Høgskolen i Østfold til å gi noe tilbake (for eksempel i form av foredrag eller andre typer fagsamlinger) til fagmiljøet på de skolene som har inngått rammeavtaler om feltarbeid.

3.3 Plan for studiet (§ 7-2)

3.3.1 Studiets navn

§ 7-2 (1) Studiet skal ha et dekkende navn.

Vurdering

Masterprogrammet norsk i skolen peker først og fremst mot skolefaget norsk, men det står også i relasjon til studiefaget norsk/nordisk, og navnet åpner for «norskfagets fagovergripande rolle, altså norsk i skolen i den forstand at det er norsk også utover norskfaget i seg selv.» (side 18). Slik det fremgår i søknaden (side 18) er det forventet faglige utbyttet ikke bare relevant for norskfaget, men også for andre fag og generelt for det å skulle legge til rette for læring i det språklig mangfoldige klasserommet.

Høgskolen i Østfold har valgt å ikke presisere hvilken del av det 13-årige skoleløpet som primært er i fokus, for å kunne tiltrekke seg søkere fra ulike skoleslag. Studentene gis likevel mulighet til å kunne rette seg inn om sine foretrukne klassetrinn gjennom arbeidskrav, eksamensoppgaver og ikke minst masteroppgaven.

Det engelske navn «Master in Norwegian Language Education» er muligens ikke helt vellykket. Navnet får ikke med at utdannelsen har fokus på skolefaget norsk, men kan misforstås som en utdanning i språkundervisning i norsk. Men det er ikke enkelt å finne en fullstendig dekkende oversettelse av det norske navn.

NB. I oppsummeringen (3.1) etterlyser vi en definisjon av skolefaget norsk og en presisering av hvilke deler av skolefaget man sikter mot. Denne presiseringen kunne med fordel komme i dette avsnittet i søknaden (2.1), og i tillegg bør en slik presisering få konsekvenser i andre deler av søknaden (spesielt 2.3).

Konklusjon

Ja, studiets navn er dekkende.

Høgskolen bør vurdere om det kan finnes andre, mer dekkende oversettelser av studiets navn på engelsk.

3.3.2 Overordnet læringsutbytte

§ 7-2 (2) Studiet skal beskrives gjennom krav til læringsutbytte, jf. Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring. Det skal formuleres ett totalt læringsutbytte for hvert studium, definert i kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse.

Studiets læringsutbyttebeskrivelse:

Kunnskaper

Kandidaten

- har inngående kunnskap om norsk som skolefag, om literacy i historisk, praktisk og fagleg samheng, om utvikling av lesing, skriving og munnlege ferdigheter, og om forholdet mellom talespråk og skriftspråk med særskild relevans for arbeid i skolen
- har inngående kunnskap om barn og unge sine tekstkulturar i eit fleirkulturelt samfunn og om sentrale teoriar om skjønnlitterære tekster, sakprosaetekster og multimodalitet
- har avansert kunnskap om fleirspråklegheit, om forholdet mellom minoritetsspråk og majoritetsspråk og om fleirspråklegheit i skolen
- har inngående kunnskap om vitskaplege problemstillingar, forskningsteoriar og metodar i norskfaglege og norskdidaktiske spørsmål
- har inngående kunnskap om språksituasjonen i Noreg, om språklege forhold i Norden, om talemålsvariasjon og om sosiolingvistisk teori med relevans for arbeidet som norsklærer

Ferdigheter

Kandidaten

- kan bruke teoriar om tekst, språk og sjanger, identitet og danning i arbeid med å analysere og vurdere skriftlege, munnlege og multimodale tekster
- kan vurdere og bruke teoriar om språk, språklæring og fleirspråklegheit, og om forholdet mellom språk og samfunn i arbeidet som norsklærer
- kan gjennomføre eit eige forskingsprosjekt i tråd med forskningsetiske retningslinjer og skrive vitskapleg innanfor norskfaglege og norskdidaktiske rammer
- kan bruke ulike kunnskapskjelder til å strukturere og formulere faglege resonnement

Generell kompetanse

Kandidaten

- kan reflektere teoribasert og kritisk over norskundervisning, over rolla som norsklærer og sjølv bidra til nytenking og vidareutvikling av fagfeltet
- kan delta i norskfaglege og norskdidaktiske diskursar med fagleg tyngd, og kan kommunisere med både fagspesialistar, lærarar, foreldre og allmenta om faglege spørsmål
- meistrar akademisk skriving på nynorsk og bokmål

Vurdering

Når det gjelder de generelle kompetanser oppfatter vi læringsmålene som både dekkende og relevante for studiet og at de samtidig er ambisiøse. Vi har likevel enkelte kommentarer til læringsmålene rettet mot kunnskaper og ferdigheter.

Når det gjelder kunnskaper, står det at studentene skal få «inngående kunnskap om norsk som skolefag». Det er vel kun visse deler av skolefaget norsk (ikke inngående kunnskaper innen for litteratur-, kommunikasjons- og mediedelene). Det bør presiseres hvilke deler av skolefaget dette gjelder.

NOR401 og NOR405 skal tilsammen gi inngående kunnskap til *alle* disse beskrevne tema:

«- har inngående kunnskap om norsk som skolefag, om literacy i historisk, praktisk og fagleg samanheng, om utvikling av lesing, skriving og munnlege ferdigheiter, og om forholdet mellom talespråk og skriftspråk med særskild relevans for arbeid i skolen

- har inngående kunnskap om barn og unge sine tekstkulturar i eit fleirkulturelt samfunn og om sentrale teoriar om skjønnlitterære tekster, sakprosaetekster og multimodalitet»

Som det også anføres i 3.3.3. er vi skeptiske til om to emner hver på 15 stp. kan dekke et så bredt felt.

Det er videre et læringsmål at studentene skal få kunnskaper «om sosiolingvistisk teori med relevans for arbeidet som norsklærer» Det er utydelig hvilke teorier det her henvises til når det sammenlignes med det konkrete innhold som presenteres for NOR403 Språk og samfunn. Det samme gjelder når det under ferdigheter står at studentene «kan bruke teoriar om tekst, språk og sjanger, identitet og danning» Komiteen finner ikke tilstrekkelige belegg for at studentene rent faktisk får arbeidet med teorier om sjangre, identitet og dannelse.

Når det gjelder overordnet læringsutbytte, ser målformuleringene til å være ambisiøse og relevante, og i hovedsak er de formulert slik at de lar seg bruke som grunnlag for vurdering av studentenes prestasjoner i arbeidskrav og eksamensarbeid. Det savnes en formulering som tydeligere kobler sammen de tre hovedtemaene literacy, flerspråklighet og språklig variasjon. I tillegg kunne det vært en bedre avklaring om perspektivveksling mellom individ (kognitive aspekter) og samfunn.

Det omsøkte masterprogrammet er ikke en profesjonsutdanning, men det er likevel noen utbyttebeskrivelser som er av profesjonsfaglig karakter, og som man vil få problemer med å evaluere innen rammen av denne studieplanen. Det står for eksempel at kandidaten «kan vurdere *og bruke* teoriar om språk, språklæring og flerspråklegheit, og om forholdet mellom språk og samfunn *i arbeidet som norsklærer*». Etter som det ikke er noen anledning i dette studiet til å vurdere en kandidat i arbeid som norsklærer, bør man revurdere dette målet.

Konklusjon

Ja, læringsutbyttet er tilfredsstillende beskrevet.

Høgskolen bør:

- presisere hvilke deler av skolefaget kandidatene skal få inngående kunnskaper om

- se nærmere på emnene NOR401 og NOR405 og vurdere om det er realistisk at studentene skal få inngående kunnskap om *alle* tema som er beskrevet
- reformulere målformuleringer der studentene skal vurderes i en praksissituasjon.

3.3.3 Studiets innhold og oppbygning

§ 7-2 (3) Studiets innhold og oppbygning skal samsvare med og være tilpasset læringsutbyttebeskrivelsen slik at læringsutbyttet oppnås.

Vurdering

Masterprogrammet er bygd opp av fem emner hver av 15 studiepoeng og en masteroppgave som er på 45 studiepoeng. Det argumenteres i søknaden på side 24 for sammenhengen og progresjonen mellom elementene. Studiet innledes med NOR401 Tale og skrift i skolen som er «det mest grunnleggande emnet i studiet» - «Her blir literacy-omgrepet grundig drøfta og sett inn i ein skolesamanheng der lese- og skriveopplæring står sentralt.» (side 24). Det planlegges videre at emnet NOR402 Vitenskapsteori og forskningsmetode ligger i begynnelsen av studiet «for at studentane skal komme i gang med vitskapleg tankeprosess, eigne idear og planlegging av masteroppgåva.» (side 24). Vi vurderer at progresjonen og sammenhengen mellom emnene er gjennomtenkte og fornuftige.

Når det gjelder NOR401 Tale og skrift i skolen, legges det opp til at faget skal gi kunnskaper innen (1) norskfaget i et historisk perspektiv/norsk som skolefag og (2) literacy-komponentene lesing, skriving og muntlighet, herunder forholdet mellom tale og skrift. Til det første momentet (1): Det argumenteres i søknaden for at «historisk perspektiv på norskfaget vil styrke forståinga av dagens norskfag, og samtidig sette studentane i stand til å drøfte og vurdere kritisk legitimeringa av norskfaget som heilskap og dei enkelte delane i faget» (side 24), og i figur 8 markeres det at NOR401 gir «inngående kunnskap om norsk som skolefag». Når vi sammenligner intensjonen om et historisk meta-perspektiv på norskfaget med den foreslåtte pensumlitteratur i studieplanen (vedlegg 3), undrer det oss at det ikke synes å være en eneste tekst som vedrører dette (tekstene dreier seg om literacy-komponentene). Det er dermed uklart hva det skal legges vekt på i denne del. Er det norsk som nasjonalt fag og som nasjonalt konstruerende fag? Er det norskfaget som en del av «nasjonsbygging» der språk og litteratur plasseres sentralt? Og hvilke teorier og tekster skal studentene stifte kjennskap med? Da faget heter «Tale og skrift i skolen», kan en også spørre om norskfagets historie er en del av denne delen av studiet. Vi finner ikke i søknaden noen presisering av hva norskfaget i et historisk perspektiv konkret innebærer. Som nevnt under punkt 3.1, savner vi i det hele tatt i søknaden en redegjørelse for hvordan norsk som skolefag skal avgrenses.

Når det gjelder det andre punktet (2), står det i søknaden: «Tradisjonelt har norskfaget hatt ansvaret for den systematiske lese- og skriveopplæringa, og for munnlegopplæring, og slik er det framleis [...] Utvikling av og arbeid med dei tre språklege ferdigheitene står sentralt i Tale og skrift i skolen» (side 24). «Emnet vil legge vekt på profesjonsrelevant og teoretisk tilnærming til munnleg og skriftleg kommunikasjon i ulike samanhengar, og det blir også lagt opp til at studentane sjølve skal få eit reflektert forhold til munnleg og skriftleg bruk av språket i ein skole- og klasseromskontekst.» (side 25). Dette (og også andre steder i søknaden) tolker vi dithen at det i dette emnet er et fokus på profesjonsrelevant læring – de studerende skal utdannes i å undervise i lesing, skriving og muntlighet, altså et klart «anvendelsesaspekt». Samtidig legges der også opp til et sterkt teoretisk fokus på literacy,

for eksempel med kunnskap i «sentrale teoriar om skjønnlitterære tekster, sakprosa-tekster og multimodalitet» (figur 8), og studentene «- kan bruke teoriar om tekst, språk og sjanger, identitet og danning i arbeid med å analysere og vurdere skriftlege, munnlege og multimodale tekster» (figur 8). Målsetningen om å kombinere praktiske, didaktiske og teoretiske ferdigheter innen for lesing, skriving og muntlighet er ytterst ambisiøse. Vi er skeptiske til om det er en realistisk målsetning innen for et fag på 15 studiepoeng (der norskfagets historie også skal inngå).

Generelt for NOR401 gjelder at det er et ytterst bredt og innholdstungt element. Vi vurderer at innholdet i dette emnet bør reduseres for at skape et mer fokusert og realistisk gjennomførbart emne (se også kommentarer under 3.3.2).

Når det gjelder NOR402 Vitenskapsteori og forskningsmetode, skal «studentane lære om vitenskapsteori og forskningsmetode, med vekt på nordiskfaglege og didaktiske tradisjonar.» (side 25), og de får «inngåande kunnskap om vitenskaplege problemstillingar, forskningsteoriar og metodar i norskfaglege og norskdidaktiske spørsmål» (figur 8). Vi vurderer at det i dette faget er en fin sammenheng mellom målsetninger, planer og læringsutbytte.

NOR403 Språk og samfunn: I søknaden står det at et «hovudmål med Språk og samfunn er at studentane skal få teoretisk kunnskap om talemålsvariasjon og haldningar til slik variasjon, mellom anna som ein innfallsvinkel til bevisstgjerung om kor viktig lærarrolla kan vere i eit miljø med språkleg variasjon og endring.» (side 25). Som det eneste av utdannelsens fem fag gir dette studentene «kunnskap om språkvariasjon i Noreg, om språklege forhold i Norden, og om sosiolingvistisk teori med relevans for arbeidet som norsklærer» (figur 8). Vi vurderer at det i dette fag blir en utfordring å gjøre den sosiolingvistiske teori (jf. litteraturlisten i vedlegg 3) relevant «for arbeidet som norsklærer» som anføres for en sentral målsetning for emnet.

NOR404 Fleispråklegheit: Også i dette emnet legges det opp til profesjonsrelevante temaer: «Eit viktig tema er korleis ein i klasserommet, i alle fag, betre kan legge til rette for undervisningsformer som reflekterer det språklege og kulturelle mangfaldet i skolen.» (side 26). NOR404 skal «gi avansert kunnskap om fleispråklegheit og andrespråkstematikk i eit samfunns- og individperspektiv», og «Vi studerer også språktypologi i verdas språk, kontrastivt til nordisk, for å betre kunne vurdere variasjonar i språkinnlæring og språkbruk». Individperspektivet, språktilegnelse og språktypologi er tydelig fremhevet i beskrivelsen (side 26) og dette er perspektiver som er vesentlig representert i den foreslåtte litteraturen til emnet (vedlegg 3). Litteratur som dreier seg om mer samfunnsmessige (sosiolingvistiske) aspekter av flerspråklighet finner vi mindre av. Det ser dermed ut til å være en ubalanse mellom den foreslåtte litteraturen og beskrivelsene av læringsutbytte, som nettopp fremhever kompetanser som kunnskaper «om forholdet mellom minoritetsspråk og majoritetsspråk», «om forholdet mellom språk og samfunn i arbeidet som norsklærer» (figur 8).

NOR405 Tekst og tekstkultur: Dette emnet har som det eneste i utdannelsen et sterkt fokus på skjønnlitteratur. Studentene skal få «inngåande kunnskap om barn og unge sine tekstkulturar i eit fleirkulturelt samfunn og om sentrale teoriar om skjønnlitterære tekster, sakprosa-tekster og multimodalitet». Det vil bli lagt vekt på undervisning i sentrale teorier om litteratur. Emnet har et både fagdidaktisk og teoretisk siktemål. Det fagdidaktiske står sentralt idet emnet «vil ha ei didaktisk innretting med vekt på korleis denne typen litteratur og teoriar om litteratur og fleirkulturalitet kan trekkast inn i undervisning og anna formidling.» (side 26). I forbindelse med dette er vi – liksom for

NOR401 – bekymret for om det er realistisk å nå de ambisiøse læringsmålene som er formulert for NOR405.

Generelt for de fem emnene opplever vi at det er et uklart forhold mellom individ- og samfunnsperspektiv i studieplanen og dette får også konsekvenser for beskrivelsen av emneplanene. Det mangler en tilstrekkelig argumentasjon rundt sammenhengen mellom literacy, flerspråklighet og talespråksvariasjon, og særlig dette med talespråksvariasjon blir litt hengende. Dermed blir inntrykket er også at emneplanen for NOR403 ikke helt henger sammen med de to andre delene.

Noen av læringsutbyttebeskrivelsene er tydelig profesjonsrettet, men på grunn av at dette ikke er en profesjonsutdanning der praksis inngår, er det ikke mulig å vurdere læringsutbyttet. For eksempel: I emnebeskrivelsen av Tale og skrift i skolen står at kandidaten «kan legge til rette for utvikling av lesekompetanse knytt til eit breitt spekter av tekster...». Dette er det ikke mulig å vurdere innen rammen av denne studieplanen.

Det trengs en kritisk gjennomgang av pensumlistene. For eksempel kan en stille spørsmål om Læreplanverket for Kunnskapsløftet skal være pensum. I tillegg har Høgskolen i Østfold valgt å ikke presisere hvilken del av det 13-årige skoleløpet som primært er i fokus, men studentene gis likevel mulighet til å kunne rette seg inn om sine foretrukne klassetrinn gjennom arbeidskrav, eksamensoppgaver og ikke minst masteroppgaven. Med tanke på at det er et stort spenn fra 1. til 13. trinn, er det et spørsmål om studentene bør få mulighet til å velge deler av sitt pensum slik at det passer bedre til det ønska skoleslaget, for eksempel for å få en mer målretta teoretisk basis for arbeid med flerspråklige barn og unge.

Konklusjon

Nei, studiets innhold og oppbygging er ikke tilfredsstillende relatert til læringsutbyttet slik det er beskrevet i planen.

Høgskolen må:

- definere norsk som skolefag og presisere hvilke deler av norsk som skolefag som utdannelsen gir kvalifikasjoner innenfor, og hvilke den ikke gjør.
- gå kritisk gjennom studieplanen for å redusere omfanget på de emnene som er for omfattende ut fra de rammene som er satt i studiet.
- gå kritisk gjennom studieplanen for å avklare forholdet mellom individ- og samfunnsperspektiv, og gjennomgående følge implikasjonene av denne avklaringa, både i beskrivelsen av emnene, læringsutbytte og pensum.
- formulere en tydelig argumentasjon rundt sammenhengen mellom literacy, flerspråklighet og talespråksvariasjon slik at særlig dette med talespråksvariasjon blir bedre integrert i studieplanen.
- omformulere profesjonsrettede utbyttebeskrivelser for å unngå formuleringer som går i retning av at studentene skal vise kompetanse i praktisk anvendelse av faget.

Høgskolen bør:

- åpne opp for at studentene skal kunne velge deler av pensum slik at innrettingene på de ulike emnene passer det skoleslaget studentene sikter seg inn mot.

- dersom et historisk perspektiv på norsk som skolefag skal være en del av NOR401, bør det avspeiles klarere i fagets oppbygning og pensum.

3.3.4 Arbeids- og undervisningsformer

§ 7-2 (4) Arbeids- og undervisningsformer skal samsvare med og være tilpasset læringsutbyttebeskrivelsen slik at læringsutbyttet oppnås.

Vurdering

Det legges stor vekt på variasjon av undervisningsformer slik som forelesninger ved siden av gruppearbeid og fagseminar. Det er likevel noe uklart hva som skiller gruppearbeid og fagseminar i denne sammenhengen. Det vil bli lagt vekt på studentaktive arbeidsformer også innafor rammene av forelesningene, og det legges opp til å ha et metaperspektiv på fagsamtaler. Denne formen for eksemplarisk undervisning er viktig. Det er en styrke at studentene kan gjøre mindre feltarbeid for å legge grunnlaget for arbeidet med masteroppgaven. Det formuleres også tydelige forventninger til at studentene skal arbeide selvstendig med faget.

Konklusjon

Ja, studiets arbeids- og undervisningsformer er egnet til å oppnå læringsutbyttet slik det er beskrevet i planen.

Høgskolen bør avklare hva som er forskjellen på gruppearbeid og fagseminar.

3.3.5 Eksamens- og vurderingsordninger

§ 7-2 (5) Eksamensordninger og andre vurderingsformer skal samsvare med og være tilpasset læringsutbyttebeskrivelsen slik at læringsutbyttet for studiet oppnås.

Vurdering

Det er presisert hvilken målform som skal brukes, og språkravene er også tilpasset utbyttebeskrivelsene. Det er to arbeidskrav per emne, bortsett fra på masteroppgaven der det er tre. I hovedsak er arbeidskravene basert på individuelt arbeid, bortsett fra case-studium i etikk (NOR402) og i ett tilfelle der det ikke er presisert (NOR403). Det legges opp til kollektive arbeidsformer i gruppearbeid og fagseminar, men dette gjenfinnes ikke i vurderingsformene. Overordnet vurderer komiteen likevel at kravene til vurderingsordningene er oppfylt.

Konklusjon

Ja, studiets eksamens- og vurderingsformer er egnet til å oppnå læringsutbyttet slik det er beskrevet i planen.

Høgskolen bør vurdere om de kollektive arbeidsformene også skal gjenfinnes i vurderingsformene.

3.3.6 Studiets relevans

§ 7-2 (6) Studiet skal ha en tydelig faglig relevans for arbeidsliv og/eller videre studier.

Vurdering

Studiet retter seg først og fremst inn mot kandidater som ønsker å arbeide i skolen. Studiet er først og fremst aktuelt for lærere innen norskfaget, men det er i tillegg noen fagovergripende tema som også er relevant innen andre fagområder. Slike fagovergripende tema er lesing, skriving og flerspråklighet. Det er et viktig signal at Høgskolen i Østfold prioriterer et studium som særlig vil kunne støtte norskfaget i skolen men også læring av norsk i andre sammenhenger, for eksempel i tilknytning til arbeid med flyktninger. Det er også gode muligheter for videre kvalifisering til doktorgrad.

Et perspektiv som ikke er berørt i søknaden som et mulig fagovergripende tema, er metodekunnskap. Metodologi og metode er relevant for lærere i deres endrings- og utviklingsarbeid i skolen.

Konklusjon

Ja, studiet har en tydelig faglig relevans for arbeidsliv og/eller videre studier.

Høgskolen bør gjøre tydelig for studentene hvordan metodekunnskap kan være relevant for endrings- og utviklingsarbeid i skolen.

3.3.7 Kobling til forsknings- og utviklingsarbeid

§ 7-2 (7) Studiet skal ha tilfredsstillende kopling til forskning, faglig og/eller kunstnerisk utviklingsarbeid, tilpasset studiets nivå, omfang og egenart.

Vurdering

I søknaden om master i norsk i skolen blir det beskrevet at studentene skal møte forsknings- og utviklingsarbeid innen literacy, flerspråklighet og talemålsvariasjon, som er de tre hovedtemaene i studiet. Gjennom studiet skal de først og fremst lære om forskningsprosesser og forskningsinnhold, og de skal lære om sammenhengen mellom forskningsprosess og -innhold på den ene siden, og profesjonell praksis på den andre. Det blir lagt vekt på at studentene skal bli bevisste hvordan FoU kan bidra til praksisfellesskapet på skolen.

Det er en uttrykt intensjon at studentene kan delta i forskningsfellesskapet ved miljøet ved Høgskolen i Østfold, og dette er en viktig styrke ved søknaden. Deltakelsen skal først og fremst foregå på basis av invitasjoner til seminarer og gjesteforelesninger, men også gjennom invitasjoner til å observere forskernes feltarbeid og invitasjon til å bruke data som forskerne allerede har samlet inn. Prosessen med å involvere studenter i forskningsmiljøet er foreløpig basert på invitasjoner, noe som kan bidra til at studentene involverer seg på basis av egeninteresse og kapasitet til å delta.

Konklusjon

Ja, studiet har tilfredsstillende kopling til forskning, faglig utviklingsarbeid tilpasset studiets egenart.

Høgskolen bør arbeide systematisk for at kobling til og involvering i FoU-arbeid ved Høgskolen i Østfold ikke blir et privat anliggende for den enkelte lærer.

3.3.8 Studentutveksling og internasjonalisering

§ 7-2 (8) Studiet skal ha ordninger for studentutveksling og internasjonalisering relevant for studiets nivå, omfang og egenart.

Vurdering

Det er lagt planer for studentutveksling, og det er primært 2. semester for fulltidsstudenter og 2. eller 4. semester for deltidsstudenter som er valgt ut. Det kan også bli aktuelt med utveksling 3. semester (fulltidsstudenter) eller 3. eller 5. semester for deltidsstudenter. Et hovedanliggende er å unngå utveksling det første og siste semesteret ettersom dette anses å være viktige tidspunkt å være «hjemme» på.

I forbindelse med søknaden om å få etablere master i norsk i skolen, har Høgskolen i Østfold så langt etablert utvekslingsavtaler med Göteborgs universitet og Pädagogische Hochschule Heidelberg. Begge avtalene gjelder nordisk- eller engelskspråklige masterstudium for å sikre at studentene som reiser ut, får et faglig innhold på masternivå. Det skal også skrives avtale om utveksling med The University of Edinburgh. I tillegg har Høgskolen i Østfold andre kontakter som vil kunne bidra til internasjonalisering av studiet, og i søknaden nevnes Schäffergården (Danmark), Språkforskningsinstituttet i Stockholm (Sverige), Knutbyskolen og andre skoler i Rinkeby (Sverige), Karlstads universitet (Sverige) og Universität Freiburg (Tyskland).

Det er også lagt planer for hvilke emner innreisende studenter skal ta, og man ser for seg at det først og fremst vil være aktuelt med NOR402 Vitenskapsteori og metode og NOR404 Fleirspråklegheit. Det er ikke lagt planer om å tilby engelskspråklige emner.

Konklusjon

Ja, studiet har ordninger for studentutveksling og internasjonalisering relevant for studiets nivå, omfang og egenart.

Høgskolen bør:

- lage god informasjon til studentene om hvilke muligheter de har for studentutveksling
- lage gode planer for de studentene som kommer til høgskolen og eventuelt vurdere om det kan være grunnlag for å tilby engelskspråklige emner

3.3.9 Infrastruktur

§ 7-2 (9) Studiet skal ha lokaler, bibliotekstjenester, administrative og tekniske tjenester, IKT-ressurser og arbeidsforhold for studentene, som er tilpasset studiet.

Vurdering

Søknaden beskriver en god infrastruktur rundt studiet. Master i norsk i skolen krever ingen spesialrom, og man kan bruke lokaler som allerede er på plass. I tillegg har Høgskolen i Østfold allerede etablerte bibliotekstjenester samt administrative og tekniske tjenester som også er tilpassa masterstudenter. Søknaden beskriver også muligheter for å tilby gode arbeidsforhold rundt masterstudentene. Det er også beskrevet at Høgskolen i Østfold har relevante IKT-ressurser (for eksempel support og opplæring i aktuell programvare). Det som ikke nevnes, er om Høgskolen i Østfold har eller planlegger å skaffe opptaksutstyr som masterstudentene kan bruke på sine feltarbeid, og om det finnes muligheter for å lagre forskningsdata. Både tilgang til profesjonelt opptaksutstyr (ikke egne mobiltelefoner) og sikker lagring av data er praktiske og forskningsetiske tema. Dette er særlig viktig ettersom det legges opp til datainnsamling på skoler og med barn og ungdom under 18 år som bidragsytere.

Konklusjon

Ja, studiet har infrastruktur som er relevant for studiets nivå, omfang og egenart.

Høgskolen bør lage planer for bruk av opptaksutstyr ved feltarbeid og for sikker lagring av forskningsdata. Planen bør både ivareta praktiske og forskningsetiske perspektiver.

3.4 Fagmiljø tilknyttet studiet (§ 7-3)

3.4.1 Fagmiljøets sammensetning, størrelse og kompetanse

§ 7-3 (1) Fagmiljøets sammensetning, størrelse og samlede kompetanse skal være tilpasset studiet slik det er beskrevet i plan for studiet og samtidig tilstrekkelig for å ivareta den forskning og det faglige eller kunstneriske utviklingsarbeidet som utføres.

Vurdering

Fagmiljøet rundt studiet består i dag av 11 personer som sammen skal ivareta undervisning tilsvarende 5,45 årsverk. Studieplanen bygger på den særegne faglige profilen i miljøet. Fagmiljøet har høy formalkompetanse (se under). Det er fire i fagmiljøet som skal ivareta literacy fire som skal ivareta flerspråklighet og tre som skal ivareta talemålsvariasjon. Av disse er det bare én som har litteraturformidling. Dette bidrar til at emnet NOR405 Tekst og tekstkultur kanskje kan ha et litt svakt fundament i fagmiljøet.

Konklusjon

Ja, fagmiljøets sammensetning, størrelse og samlede kompetanse er tilpasset studiet slik det er beskrevet i planen og det faglige eller kunstneriske utviklingsarbeidet som utføres.

Høgskolen bør være oppmerksom på at særlig ett av emnene (NOR405) har en mer sårbar personalsituasjon slik det er beskrevet i søknaden.

3.4.2 Fagmiljøets eksterne faglige deltakelse

§ 7-3 (2) Fagmiljøet skal delta aktivt i nasjonale og internasjonale samarbeid og nettverk relevante for studiet.

Vurdering

Fagmiljøet har et godt nasjonalt nettverk som er svært relevant for master i norsk i skolen. De aktuelle nettverkene er: Flerspråklig oppvekst og utdanning (FLOPP), Flerspråklige barn i barnehage og skole (FLEBBS), Multiple Documents Literacy (MDL), Nettverk for norskdidaktisk forskning og nordisk nettverk for morsmålsdidaktikk (NNDF), NOLES, Språkdidaktikk, Tekst og retorikk, Tekst-i-kontekst, Tidleg start med skriving på nynorsk og bokmål. Disse nettverkene er dels lokale, dels nasjonale.

Fagmiljøet har også et sterkt internasjonalt nettverk som legger til rette for samarbeid og internasjonalisering både «hjemme» og «ute». Disse nettverkene er: biSLI – Language Impairment in a Multilingual Society (COST ISO804), Center for Multilingualism in Society Across the Lifespan (MultiLing), Early Language & Intercultural Acquisition Studies (ELIAS), God Svenska! Språklige attityder bland gymnasieelever och deras lärare, Nordic Collaboration on Language Variation Studies (N'CLAV), Text Comprehension: Development, Instruction and Multiple Texts (TextDIM), To- og flerspråklige barn i Norden (TOBANO), Val og bruk av læremiddel i svensk og norsk skole.

Med en såpass stor portefølje av nasjonale og internasjonale nettverk er det gode muligheter både for å delta i FoU-aktiviteter som er direkte relevante for master i norsk i skolen, og dette vil kunne bidra til at fagmiljøet og dermed også undervisninga er basert på forskningsfronten.

Konklusjon

Ja, fagmiljøet deltar aktivt i nasjonale og internasjonale samarbeid og nettverk relevante for studiet.

Høyskolen bør fortsette å stimulere til fortsatt aktiv nettverksdeltakelse nasjonalt og internasjonalt, og også sørge for at studentene på master i norsk i skolen får møte nasjonale og internasjonale forskere som kan være til støtte for studentene.

3.4.3 Tilsatte i hovedstillinger

§ 7-3 (3) Minst 50 prosent av årsverkene knyttet til studiet skal utgjøres av tilsatte i hovedstilling ved institusjonen. Av disse skal det være personer med minst førstestillingskompetanse i de sentrale delene av studiet.

For de ulike syklusene gjelder i tillegg:

b) For andre syklus skal minst 10 prosent av det samlede fagmiljøet være professorer eller dosenter og ytterligere 40 prosent være ansatte med førstestillingskompetanse.

Vurdering

Master i norsk i skolen er bygd på et fagmiljø med tilstrekkelig formalkompetanse. Det er til sammen 5,45 årsverk knytta til masteren, og disse årsverkene skal ivaretas av 11 fagpersoner, hvorav 10

personer har sin hovedstilling ved Høgskolen i Østfold. 56 % av de som skal undervise på masteren har professor- eller dosentkompetanse, mens 44 % har førstelektor- eller førsteamanuensiskompetanse. Samla sett har også fagmiljøet førstestillingskompetanse innen de sentrale delene av studiet, det vil si literacy (4 fagpersoner), flerspråklighet (4 fagpersoner) og talemålsvariasjon (3 fagpersoner).

Konklusjon

Ja, fagmiljøet oppfyller de kvantitative kravene for andre syklus.

Høgskolen bør fortsette både å rekruttere strategisk og også bidra til videre kvalifisering for de fast ansatte uten professor-/dosentkompetanse for å opprettholde den høye formalkompetansen.

3.4.4 Fagmiljøets forsknings- og utviklingsarbeid

§ 7-3 (4) Fagmiljøet skal drive aktiv forskning, faglig- og/eller kunstnerisk utviklingsarbeid. For de ulike syklusene gjelder i tillegg:
b) For andre syklus skal fagmiljøet ha dokumenterte resultater på høyt nivå.

Vurdering

Fagmiljøet framstår som et aktivt forskningsmiljø. Det beregnes 5,45 årsverk for å gjennomføre studiet når det går med full kapasitet, og disse årsverkene skal fordeles på 10-12 fagpersoner som alle har egne eller deltar i andres FoU-prosjekt. Figur 15 *Fagmiljøets registrerte publikasjoner i perioden 2009-2014* viser at fagmiljøet på 11 personer som i første omgang skal bidra inn i masteren, i denne perioden har 165 publikasjoner. Av disse er 59 på nivå 1 og 21 på nivå 2, og det er 46 publikasjoner retta mot praksisfeltet. Det er noe ujamnt fordeling mellom de 11 fagansatte, noe som trolig dels kan forklares ved at de befinner seg på ulike steder i sine karrierer. Den som har dokumentert mest publisering (professor i emne NOR401 NOR406/407), er engasjert som professor II og er derfor ikke fast tilsatt ved Høgskolen i Østfold. Det er likevel flere andre i fagmiljøet med mange publikasjoner, slik at miljøet vil fortsatt kunne opprettholde høy FoU-aktivitet etter professor II stillingen er ute. Aldersforskjellene i fagmiljøet antyder et generasjonsskifte, og derfor blir det særlig viktig at Høgskolen i Østfold gir de yngre forskerne tilstrekkelige vilkår for å drive FoU-arbeid.

Konklusjon

Ja, fagmiljøet har dokumenterte resultater på høyt nivå.

Høgskolen bør sørge for at fagmiljøet fortsatt kan publisere på høyt nivå, og særlig se til at de yngste forskerne gis gode vilkår for videre kvalifisering i tilknytning til masterens hovedtema.

3.4.5 Praksisveiledere

§ 7-3 (5) For studier med praksis skal fagmiljøet og eksterne praksisveiledere ha hensiktsmessig erfaring fra praksisfeltet.

Vurdering

Master i norsk i skolen har ikke praksis, og heller ikke eksterne praksisveiledere. Studenter som søker seg fra grunnskolelærerutdanning etter 3. studieår, må følge praksisplanen for grunnskolelærerutdanningene for å få vitnemål som grunnskolelærere. Da muligheten for å for vitnemål som grunnskolelærere skal sikres i henhold til rammeplanen for GLU, bør det presiseres at denne muligheten foreligger.

I og med at det inngår feltarbeid (om enn ikke obligatorisk) har fagmiljøet avklart at det er fagpersonene fra Høgskolen i Østfold som har ansvar for veiledning rundt feltarbeidet. Dette er også omtalt i rammeavtaler med to skoler (se over). De fagpersonene som har ansvar for de emnene der feltarbeid kan inngå (NOR403 Språk og samfunn og NOR404 Fleirspråklegheit), har også selv relevant erfaring med eget feltarbeid på arenaer som er aktuelle for master i norsk i skolen. Det er ikke beskrevet hvilke metoder de ulike fagpersonene har brukt på feltarbeid (for eksempel kvalitative intervju, spørreskjema, observasjon), eller hvilke typer data som er samlet inn (for eksempel lydopptak, videoopptak, bilder, dokumenter). Komiteen vurderer det som positivt at man har vurdert behovet for faglærers feltarbeidserfaring ved veiledning rundt feltarbeid. I lys av dette er det påfallende at man ikke beskriver forholdet mellom faglærers feltarbeidserfaring i forbindelse med veiledning på masteroppgaven.

Konklusjon

Ja, fagmiljøet har hensiktsmessig erfaring fra feltarbeid.

Høgskolen bør:

- også vurdere forholdet mellom faglærers feltarbeidserfaring i forbindelse med veiledning på masteroppgaven.
- presisere muligheten for å få vitnemål som grunnskolelærere, og også at dette innebærer veiledet praksis i henhold til rammeplanen for GLU.

3.5 Samlet konklusjon

På bakgrunn av den skriftlige søknaden med tilhørende dokumentasjon, konkluderer den sakkyndig komiteen med følgende:

Komiteen anbefaler ikke akkreditering av *Master i norsk i skolen* ved Høgskolen i Østfold.

Følgende krav er vurdert som ikke godkjent:

- § 7-2 (3) Studiets innhold og oppbygning skal samsvare med og være tilpasset læringsutbyttebeskrivelsen slik at læringsutbyttet oppnås.

Følgende krav må innfris for å oppnå akkreditering:

Høgskolen må:

- definere norsk som skolefag og presisere hvilke deler av norsk som skolefag som utdannelsen gir kvalifikasjoner innenfor, og hvilke den ikke gjør.
- gå kritisk gjennom studieplanen for å redusere omfanget på de emnene som er for omfattende ut fra de rammene som er satt i studiet.
- gå kritisk gjennom studieplanen for å avklare forholdet mellom individ- og samfunnsperspektiv, og gjennomgående følge implikasjonene av denne avklaringen, både i beskrivelsen av emnene, læringsutbytte og pensum.
- formulere en tydelig argumentasjon rundt sammenhengen mellom literacy, flerspråklighet og talespråksvariasjon slik at særlig dette med talespråksvariasjon blir bedre integrert i studieplanen.
- omformulere profesjonsrettede utbyttebeskrivelser for å unngå formuleringer som går i retning av at studentene skal vise kompetanse i praktisk anvendelse av faget.

Videre har komiteen gitt følgende gode råd for videre utvikling:

Høgskolen bør:

- gå gjennom og omformulere diplomtekster på både norsk og engelsk slik de mer presist avspeiler utdannelsens avgrensning av «norsk som skolefag» og vektning av kognitive versus sosiale perspektiver.
- presisere tydelig i de aktuelle studentenes utdanningsplan at det første året av masterprogrammet kan tas som fjerde år av GLU.
- vurdere om det kan være andre BAer og studiepoeng som kan være aktuelle, for eksempel studier i flerspråklighet, sosiolingvistik og norsk som andrespråk.
- vurdere om det er tilstrekkelig oppfølging av deltidsstudentenes forsknings- og skriveprosess i emnet NOR406/407 Masteroppgåve.
- vurdere om masterprogrammet norsk i skolen skal tilbys både som fulltids- og deltidsstudium fra høsten 2017.
- lage tydelige planer for hvordan man skal hente ut synergier mellom det omsøkte programmet om norsk i skolen og de nye integrerte femårige masterprogrammene for grunnskolen.
- tydeliggjøre at også praksisskole er sikret slik at det fjerde året i GLU kan innpasses i masterprogrammet norsk i skolen.
- ta initiativ til å omformulere rammeavtalene for feltarbeid for å avklare spørsmål knyttet til kapasitet og koordinering.
- forplikte studentene/Høgskolen i Østfold til å gi noe tilbake (for eksempel i form av foredrag eller andre typer fagsamlinger) til fagmiljøet på de skolene som har inngått rammeavtaler om feltarbeid.
- vurdere om det kan finnes andre, mer dekkende oversettelser av studiets navn på engelsk.
- presisere hvilke deler av skolefaget kandidatene skal få inngående kunnskaper om
- se nærmere på emnene NOR401 og NOR405 og vurdere om det er realistisk at studentene skal få inngående kunnskap om alle tema som er beskrevet

- føye til en formulering som knytter sammen de tre hovedtemaene (literacy, flerspråklighet og språklig variasjon og avklare perspektivveksling mellom individ (kognitive aspekter) og samfunn.
- reformulere målformuleringer der studentene skal vurderes i en praksissituasjon.
- åpne opp for at studentene skal kunne velge deler av pensum slik at innrettingene på de ulike emnene passer det skoleslaget studentene sikter seg inn mot.
- dersom et historisk perspektiv på norsk som skolefag skal være en del av NOR401, bør det avspeiles klarere i fagets oppbygning og pensum.
- gjøre tydelig for studentene hvordan metodekunnskap kan være relevant for endrings- og utviklingsarbeid i skolen
- arbeide systematisk for at kobling til og involvering i FoU-arbeid ved Høgskolen i Østfold ikke blir et privat anliggende for den enkelte lærer.
- lage god informasjon til studentene om hvilke muligheter de har for studentutveksling
- lage gode planer for de studentene som kommer til høgskolen og eventuelt vurdere om det kan være grunnlag for å tilby engelskspråklige emner
- lage planer for bruk av opptaksutstyr ved feltarbeid og for sikker lagring av forskningsdata. Planen bør både ivareta praktiske og forskningsetiske perspektiver.
- være oppmerksom på at særlig ett av emnene (NOR405) har en mer sårbar personalsituasjon slik det er beskrevet i søknaden.
- fortsette å stimulere til fortsatt aktiv nettverksdeltakelse nasjonalt og internasjonalt, og også sørge for at studentene på master i norsk i skolen får møte nasjonale og internasjonale forskere som kan være til støtte for studentene.
- fortsette både å rekruttere strategisk og også bidra til videre kvalifisering for de fast ansatte uten professor-/dosentkompetanse for å opprettholde den høye formalkompetansen.
- sørge for at fagmiljøet fortsatt kan publisere på høyt nivå, og særlig se til at de yngste forskerne gis gode vilkår for videre kvalifisering i tilknytning til masterens hovedtema.
- også vurdere forholdet mellom faglærers feltarbeidserfaring i forbindelse med veiledning på masteroppgaven.
- presisere muligheten for å få vitnemål som grunnskolelærere, og også at dette innebærer veiledet praksis i henhold til rammeplanen for GLU.

4 Institusjonens kommentar

Institusjonens kommentarer til sakkyndig vurdering ble mottatt 15. januar 2016, med følgende vedlegg: kommentardokument, revidert studieplan og revidert vitnemål/Diploma Supplement.

Kommentarer til den sakkyndige vurderinga av søknaden om Masterstudium i norsk i skolen

I pkt. 1–5 nedanfor vil vi svare på konklusjonen, «Følgende krav må innfris for å oppnå akkreditering».

1. «(...) definere norsk som skolefag og presisering av hvilke deler av norsk som skolefag som utdannelsen gir kvalifikasjoner innenfor, og hvilke den ikke gjør»

Presiseringar av kva kvalifikasjonar eit studium gir, er svært relevant både for potensielle studentar og framtidige arbeidsgivarar, så vi har arbeidd med fleire ulike delar av studieplanen for å tydeleggjere kva innhaldet i Norsk i skolen er – og ikkje. Dei viktigaste endringane som er gjort, er ein meir utdjupande tekst under Studiets oppbygging og innhald, og justeringar av dei generelle læringsutbytta (alt markert med gult i revidert studieplan, Vedlegg 1). I tillegg er namnet på NOR401 endra til Lesing, skriving og munnlegheit, blant anna fordi det tydelegare kommuniserer kva del av skolefaget norsk det omhandlar.

I søknaden har vi gjort greie for at Masterstudium i norsk i skolen dekkjer både sentrale norskfaglege emne og enkelte fagovergripande emne. Dei fagovergripande emna er presiserte (kap. 2.1, s.18), men vi ser at avklaringane kring spesifikke tema innanfor norsk som skolefag ikkje er like tydelege.

Skolefaget norsk er først og fremst definert gjennom Læreplan i norsk i Kunnskapsløftet (LK06). Denne har blitt karakterisert som ei literacy-reform, og er gjennomgåande frå 1. til 13. trinn. Systematisk opplæring i lesing, skriving og arbeid med multimodale tekster er eit norskfagleg ansvar, og står sentralt i skolefaget norsk. Læreplanrevisjonane i 2008 og 2013 vektlegg progresjonen i utviklinga av lese-/skrivekompetanse og i tilnærminga til tekstarbeid (munnelege og skriftlege tekster, skjønnlitteratur og sakprosa) gjennom heile det 13-årige løpet.

Dei språklege emna står òg sterkt i dagens norskfag, spesielt talemål, språkvariasjon, forholdet mellom tale og skrift og sosiolingvistik. Læreplanen har ei gjennomgåande kontrastiv tilnærming til arbeidet med språk, og seier bl.a. at elevane skal kunne «beskrive eget talemål og sammenligne med andres» (etter 4. trinn), «gjøre rede for noen kjennetegn ved hovedgrupper av talemål i Norge, og diskutere holdninger til ulike talemål og til de skriftlige målformene nynorsk og bokmål» (etter 10. trinn) og «gi eksempler på flerspråklighet og drøfte fordeler og utfordringer i flerspråklige samfunn» (etter vg1).

Masterstudium i norsk i skolen tematiserer i liten grad språk- og litteraturhistorie, og skjønnlitteraturen i studiet er tematisk knytt til kulturmøte, språk og identitet, men vi kan tilby fordjuping i sentrale emne i skolefaget norsk både lesing, skriving, munnlegheit og arbeid med multimodale og andre tekster, og dialektologi/sosiolingvistik, forhold mellom tale og skrift og kontrastiv tilnærming til språkvariasjon. I studieplanen skal dette nå komme tydelegare fram i læringsutbytte og omtale av studiet.

2. «(...) gå kritisk gjennom studieplanen for å redusere omfanget på de emnene som er for omfattende ut fra de rammene som er satt i studiet»

«Redusere omfanget» kan tolkast både som ei senking i talet på pensumsider og som ein reduksjon av sjølv innhaldet i emna, og vi har gjennomført endringar av begge typar. Alle emna (utanom NOR406/407) har fått færre sider pensum, og dei fleste emna (utanom NOR402 og NOR406/407) har fått redusert detaljnivået i læringsutbytte og emnebeskrivingar. Spesielt gjeld dette dei emna som kommisjonen har peika på som svært omfangsrike, NOR401 og NOR405, som vi nå meiner er innhaldsmessig tydelegare fokusert. Alle endringar av denne typen er markert med gult i revidert studieplan. Nokre av endringane vi har gjort, er gjengitt her:

NOR401: Det historiske perspektivet er tatt ut av læringsutbytte og pensum, og innhaldet fokusert.

NOR405: To omfangsrike og overgripande læringsutbyttebeskrivingar er tatt ut, ei under Kunnskapar og ei under Generell kompetanse, og dei andre læringsutbytta har blitt slanka og tydelegare konsentrert om hovudtema i emnet.

NOR403: Det er lagt meir vekt på ei synkron tilnærming til talespråksvariasjon i læringsutbytta. Dei nordiske referansegrammatikkane er tatt ut frå pensum, og fokus i emnet er enda meir sosiolingvistisk.

NOR404: Forholdet mellom individ- og samfunnsperspektiv er betre balansert. (Sjå pkt. 3.)

Som følge av desse (og andre) endringar har vi også gjort justeringar i læringsutbytta på overordna nivå.

3. «(...) gå kritisk gjennom studieplanen for å avklare forholdet mellom individ- og samfunnsperspektiv, og gjennomgåande følge implikasjonene av denne avklaringen, både i beskrivelsen av emnene, læringsutbytte og pensum»

I Masterstudium i norsk i skolen er både individ- og samfunnsperspektivet gjennomgåande, men forholdet mellom dei to tilnærmingsmåtane varierer i dei ulike emna. Slik studiet er tenkt, er samfunnsperspektivet overordna i NOR403, medan individperspektivet er tydelegast i NOR404. Også i NOR401 har individtilnærminga mest vekt, men både her og i NOR405 går dei to perspektiva meir parallelt. Vi ser viktigheita av å klargjere dette i studieplanen, og har gått gjennom emnebeskrivingar, læringsutbytte og pensumlister med eit kritisk blikk på formuleringsmåtar og på samsvar mellom beskrivingane og vekting i pensum.

Det er spesielt NOR401 og NOR404 som er endra på fleire punkt som følge av dette.

NOR401: Ein av konsekvensane av revisjonen av emnet (jf. pkt. 2) er at forholdet mellom samfunns- og individperspektivet nå er tydelegare. Samfunnsperspektivet er ein naturleg del av drøftinga av literacy-omgrepet, det er eit av perspektiva i vurdering av lese- og skrivekompetanse, og i læringsutbytta under Generell kompetanse er eit overordna samfunnsperspektiv eksplisitt uttrykt. Titlar i litteraturlista som tematiserer samfunnsperspektivet er bl.a. Bråten (2007), Berge (2014) og Ong (1982/2012). Hovudtyngda i emnet ligg likevel på eit individ- og klasseromsperspektiv, med kunnskap om lese og skriveutvikling og kunnskap om individuell tilrettelegging for lese-, skrive-, og munnlegopplæring som sentrale emne. NOR405 følger her opp med eit supplerande perspektiv på literacy, først og fremst gjennom fokus på andre medium og andre typar tekstkulturar.

NOR404: Kommisjonen peiker på at læringsmåla i dette emnet verkar legge vekt på både det samfunnsmessige og det individorienterte aspektet, samtidig som det samfunnsmessige er lite synleg i litteraturlista. Masterstudiet har eit klart skoleperspektiv, og den sida av fleirspråklegheitsfeltet vi vil framheve, er norsk som andrespråk – språklæring og andrespråksutvikling. Derfor er det samfunnsmessige aspektet nå tona ned i emnebeskrivinga, og andrespråksutviklinga er løfta meir fram. Det er gjort justeringar i pensumlitteraturen, slik at det nå er betre balanse mellom individ- og samfunns-tilnærming.

Samfunnsperspektivet er nå dekt gjennom bl.a. Extra (2007) og Romaine (2000). Individ-perspektivet i NOR404 blir komplementert med det gjennomgåande samfunnsperspektivet i NOR403.

4. «(...)formulere en tydelig argumentasjon rundt sammenhengen mellom literacy, flerspråklighet og talespråksvariasjon slik at særlig dette med talespråksvariasjon blir bedre integrert i studieplanen»

Vi har gjort ei vurdering av kor i studieplanen det er rom for eksplisitt argumentasjon og korleis termen talespråksvariasjon kan integrerast betre, og har gjennomført endringar under Studiets

oppbygging og innhald og i fleire emnebeskrivingar og læringsutbytte. Alle emna i studiet omhandlar språkleg variasjon av ulike slag, men i NOR403 og NOR404 ser vi spesielt godt betydninga av å framheve talespråksvariasjon generelt som eit hovudtema. Vi har arbeidd for å få betre fram i studieplanen at fleirspråklegheit og dialektal variasjon er to sider av same sak – og at språkvariasjon generelt er ein ressurs i utviklinga av literacy. (Bl.a. jf. Sørderlund m.fl. (2015) i litteraturlista på NOR404 og «Formål med faget» i Læreplanen i norsk (LK06).) Studiet av språkleg variasjon vil auke studentanes metaspråklege medvit, og styrke deira evne til å legge til rette for at alle elevar får ta i bruk dei samla språklege ressursane sine i opplæringa i skolen. Argumentasjon kring dette skal nå vere tydelegare i studieplanen enn før. (Sjå vedlegg 1.)

5. «(...)omformulere profesjonsrettede utbyttebeskrivelser for å unngå formuleringer som går i retning av at studentene skal vise kompetanse i praktisk anvendelse av faget»

Alle læringsutbytte i studieplanen er gjennomgått og vurdert med tanke på dette. Vi ønsker at koplinga mellom masterstudiet og praksisfeltet skal vere synleg både i læringsutbyttebeskrivingar og pensumlitteratur, men sidan dette er eit studium utan obligatorisk praksis, ser vi behovet for omformulering der læringsutbytta gir inntrykk av å skulle vurdere studentanes profesjonsutøving. Endringar er gjennomført i fleire av emna, og formuleringsmåtane legg nå større vekt på kritisk, didaktisk refleksjon og drøfting.

BØR-punkt: Det er også gjort endringar etter nokon av bør-punkta i sakkyndigvurderinga, somme av dei som direkte følge av endringar etter må-punkta. Til dømes har vi laga nytt Diploma Supplement som følge av endringar i læringsutbytta på øvste nivå, som igjen følger av endringar i høve til pkt. 1-5. Vi har skriva tydelegare i studieplanen om kva skoletrinn masteren rettar seg mest mot, og lagt inn valfritt pensum på fleire av emna, blant anna for spesialisering mot ulike trinn. Informasjon om praksis og innpassing for studentar som tek 1. året på master som 4. året på GLU er lagt inn i alle relevante emnebeskrivingar, og vi har skriva klarare om dette i den generelle delen av studieplanen. Rekrutteringsprosessar er også i gang, blant anna utlysing av professorstilling i litteratur og/eller lesedidaktikk.

5 Tilleggsvurdering

§ 7-2 (3) Studiets innhold og oppbygning skal samsvare med og være tilpasset læringsutbyttebeskrivelsen slik at læringsutbyttet oppnås.

Høgskolen må:

- *definere norsk som skolefag og presisere hvilke deler av norsk som skolefag som utdannelsen gir kvalifikasjoner innenfor, og hvilke den ikke gjør.*
- *gå kritisk gjennom studieplanen for å redusere omfanget på de emnene som er for omfattende ut fra de rammene som er satt i studiet.*
- *gå kritisk gjennom studieplanen for å avklare forholdet mellom individ- og samfunnsperspektiv, og gjennomgående følge implikasjonene av denne avklaringa, både i beskrivelsen av emnene, læringsutbytte og pensum.*

- formulere en tydelig argumentasjon rundt sammenhengen mellom literacy, flerspråklighet og talespråksvariasjon slik at særlig dette med talespråksvariasjon blir bedre integrert i studieplanen.
- omformulere profesjonsrettede utbyttebeskrivelser for å unngå formuleringer som går i retning av at studentene skal vise kompetanse i praktisk anvendelse av faget.

Vurdering

Komiteen vil først og fremst berømme Høgskolen i Østfold for arbeidet med studieplanen for masterprogrammet Norsk i skolen. Studieplanen fremstår nå som mer tematisk spisset og koherent. Vi takker også for kommentardokumentet som gir en god oversikt over hva som er gjort for å besvare de punktene under § 7-2 (3) som Høgskolen i Østfold ble bedt om å utbedre. Nedenfor finnes vår vurdering hvordan de fem punktene er besvart, og kommentarene følger den rekkefølgen de fem punktene er satt opp over.

1. Høgskolen i Østfold har definert norsk som skolefag først og fremst ved å skrive en mer utdypende beskrivelse under punktet Studiets oppbygging og innhold. Dette er en tilfredsstillende beskrivelse som bidrar til å spisse den språklige profilen på studiet, og som beskriver hvordan de ulike emnene henger sammen, hvordan de kan gi synergier ut over det enkelte emnet, og hvilken plass litteraturen har i studiet. Navneendringen på NOR401 er også et grep som bidrar til denne avklaringen.
2. Høgskolen i Østfold har redusert omfanget på de emnene som var for omfattende ved å redusere detaljnivået i utbyttebeskrivelser og emnebeskrivelser, ved å spisse emnene tematisk (for eksempel ved å legge mindre vekt på historiske perspektiver), og ved å tilpasse litteraturutvalget.
3. Høgskolen i Østfold har på en tilfredsstillende måte avklart forholdet mellom individ- og samfunnsperspektiv i studiet, først og fremst ved å avklare dette i emneplanene for NOR401 og NOR404. Det er også gjort et godt arbeid for å tilpasse litteraturutvalget i lys av disse presiseringene.
4. Høgskolen i Østfold beskriver på tilfredsstillende måte sammenhengen mellom literacy, flerspråklighet og talespråksvariasjon under punktet Studiets oppbygging og innhold. Det er også gjort gode grep for å knytte flerspråklighet og talespråksvariasjon sammen i emneplanbeskrivelsen, for eksempel i siste avsnitt under punktet Innhold/oppbygging i emneplanen for NOR404 Flerspråklegheit.
5. Høgskolen i Østfold har omformulert læringsutbyttebeskrivelser som gikk i retning av at studentene skulle vise praktisk anvendelse av faget. For å ivareta koplingen mellom master i Norsk i skolen og praksisfeltet er det lagt større vekt på kritisk, didaktisk refleksjon og drøfting. Dette er tilfredsstillende grep.

Konklusjon

Ja, høyskolens redegjørelse er tilfredsstillende.

5.1 Samlet konklusjon

På bakgrunn av den skriftlige søknaden med tilhørende dokumentasjon, supplerende informasjon og søkerinstitusjonens kommentar konkluderer den sakkyndig komiteen med følgende:

Komiteen anbefaler akkreditering av Master i Norsk i skolen ved Høgskolen i Østfold.

6 Vedtak

NOKUT vurderer at vilkårene i NOKUTs forskrift om tilsyn med utdanningskvaliteten i høyere utdanning av 28. februar 2013 nå er oppfylt.

Utdanningen *mastergrad i norsk i skolen* (120 studiepoeng) ved Høgskolen i Østfold akkrediteres. Akkrediteringen er gyldig fra vedtaksdato.

Bakgrunn for vedtaket

Vi har fattet vedtak om akkreditering basert på vår vurdering av de administrative sidene ved utdanningen, den sakkyndige rapporten, tilsvaret deres og tilleggsvurderingen fra de sakkyndige.

NOKUT forutsetter at Høgskolen i Østfold fyller de til enhver tid gjeldende krav for akkreditering. I tillegg forventes at Høgskolen i Østfold vurderer de sakkyndiges merknader og anbefalinger i det videre arbeidet med utvikling av studiet.

For mastergradsstudier som NOKUT akkrediterer, må institusjonen selv søke Kunnskapsdepartementet om rett til å etablere studiet.

7 Dokumentasjon

15/518-1 Høgskolen i Østfold – søknad om akkreditering av masterstudium i norsk i skolen

16/114-1 Kommentar til sakkyndig vurdering av akkrediteringssøknad for mastergradsstudium norsk i skolen sendt fra Høgskolen i Østfold

8 Presentasjon av den sakkyndige komiteen

Lektor Pia Quist, Nordisk Forskningsinstitutt, Københavns universitet

Quist er avdelingsleder ved Nordisk Forskningsinstitutt, med forskningsområder innen moderne talespråk, dialektforskning, sosiolingvistik, unge og språk, sosial og geografisk mobilitet. Hun har PhD i sosiolingvistik fra Københavns universitet. Hun er involvert og er spesielt interessert i norske forhold, og har blant annet vært professor II ved Universitetet i Bergen i perioden 2008-2010, og har vært medlem av evalueringsutvalg for Norges forskningsråd (SAMKUL). Hun har veiledet og undervist på bachelor, master og ph.d. nivå, og har publisert (peer reviewed) og presentert i nasjonale og internasjonale konferanser innen fagområdet.

Professor Hilde Sollid, Universitetet i Tromsø-Norges arktiske universitet

Sollid er tilknyttet Institutt for lærerutdanning og pedagogikk. Hun har tatt doktorgraden om møtet mellom norsk og kvensk (2003) og hun er professor i nordisk språkvitenskap. Sollids forskningsområder er flerspråklig og språklig mangfold, sosiolingvistik og nordnorske språkforhold i og utenfor klasserommet. Hun veileder p.t. fire ph.d.-kandidater innen tema som flerspråklige barn i barnehagen, leseopplæring og samskriving. Hun har hatt flere forskningsprosjekter i regi av Norges forskningsråd, og er blant annet representant i programstyret for FINNUT.